

— А знаеш ли отъ какво умрѣха... и той, и попа, и жената на горския и другитѣ? Не отъ магия или... уроки. Не, разбира се... Ти навѣрно си спомняшъ какви години минаха — немотия, храна за добитѣка не остана, и умираха говедата като мухи на есень... Моръ... Бедното животно, оставишъ го въ обора здраво-право, а на утрото.., легнало, опънало крака-колове, озжбило се... И друго, по него, и трето... Ето така понѣкога не достига храна за хората, недоглеждатъ какво се върши съ тѣхъ... и тѣ мратъ, мратъ, като мухи или — единъ други се биятъ. А не е само по насъ; сега по свѣта, по хората има моръ... болестъ, бѣсъ нѣкакъвъ... Зло. Отъ кжде, какво — не разбиратъ и... току мратъ — съ широка самодоволна усмивка довърши той.

— Сѣ пакъ нѣкои разбиратъ... защо, какво? — съ скръбъ, сякашъ виновно наблегна ковачѣтъ.

— Наистина... но тѣ сж малцина... И какво могатъ да направятъ?... А, да ти кажа ли, грѣхѣтъ не отминава и тѣхъ.

И двамата умислени замълчаха.

Клепалото нададе викъ и престана; този последенъ звънъ не се изгуби, не се стопи като предишнитѣ, а увисна нашироко, като разтегленъ металъ нѣкжде надъ мрачината така, че я притисна съ тежестъта си.

— Сега какъ мислишъ, има ли жѣтва? — помъчи се ковачѣтъ да подхване другъ разговоръ.

— Има... но за хората храна не достига — гладуватъ си... И не е само по насъ... това зло,